

Szenes Zoltán: A NATO a hatalmi versengés új korszakában – az új stratégiai koncepció

A Kiss Károly Hadtudományi Klub Mindenki Hadtudománya sorozat keretében prof. Dr. Szenes Zoltán ny. vezérezredes: *A NATO a hatalmi versengés új korszakában – az új stratégiai koncepció* címmel tartott előadást 2022. 09. 08-án a Stefánia Palota Pódium Bájrájában. Szenes Zoltán a Magyar Hadtudományi Társaság elnöke és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) professzor emeritusa. Előadásában Szenes Zoltán bemutatta és értékelte a NATO új stratégiai koncepcióját, amelyet a madridi NATO-csúcstalálkozón, 2022. június 29-én hagytak jóvá az állam- és kormányfők. A szövetség új stratégiai koncepciója sorrendben a nyolcadik stratégiai koncepció. A NATO tizenkét év után újra rendelkezik naprakész stratégiával. Az új koncepció a szövetség hivatalos hosszú távú programja, amely a második legfontosabb dokumentum az Észak-atlanti Szerződés után. Az új koncepció erre az évtizedre vázolja fel a NATO céljait, a működés és fejlesztés alapelveit, valamint alapvető védelmi feladatait. Iránymutatást ad a szervezet politikai adaptációjához és katonai transzformációjához, hozzásegíti a szövetséget az új biztonsági környezethez való alkalmazkodáshoz. A koncepció egy megerősített védelmi szövetség képét rajzolja fel, amely képes és kész magas intenzitású, öt műveleti térben, atomfegyverrel rendelkező vetélytársak elleni háború megvívására. Madridban az orosz-ukrán háború nyomása alatt kellett stratégiai kérdésekben dönteni. A NATO az ukrán háború következtében lépni kényszerült az orosz fenyegetéssel szemben, ezért a madridi csúcs egyik fő témája Ukrajna támogatása volt. Bár Oroszország háborúval akarja megakadályozni Ukrajna szövetségi tagságát, a NATO ennek ellenére tovább növekszik. Két semleges ország, Finnország és Svédország nyújtotta be felvételi kérelmét a NATO-ba az állandó orosz fenyegetés miatt. Oroszország mellett még Kína okoz jelentős biztonsági kihívást a NATO-nak, amelyet a stratégiai dokumentum nagy valószínűséggel felemelkedő hatalomként és globális hatalmi vetélytársként ír le. Az új madridi csúcs egyúttal Ázsiában is szintet lépett: Ausztrália, Dél-Korea, Japán és Új-Zéland meghívásával egyfajta „ázsiai NATO”-t is szeretne létrehozni. Szenes Zoltán, a Magyar Honvédség volt vezérkari főnöke szerint Oroszország és Kína fokozódó együttműködése, kibontakozó stratégiai partnersége is biztonsági kockázatot jelent – mely kérdéssel a madridi csúcserőkezetlet is foglalkozott. A NATO új stratégiai koncepciója fokozott figyelmet fordít a NATO tagállamok katonai erői készenlétének fokozására és a gyorsreagálású erők létszámának növelésére. A NATO tagállamainak kölcsönös biztonságában továbbra is fontos szerepet játszik az 5. cikk, amelyet azonban – keresztül, az ukrán háború 2014 óta zajló eseményeinek figyelembevételével - kiterjesztettek a hibrid háború esetére is. Az új stratégiai koncepció befolyással lesz a magyar biztonság- és védelempolitikára is. Az MHTT elkészítette a stratégia fordítását, amelyet weboldalán helyezett el.

(Összeállította: Dr. Hegedűs Ernő alezredes)

